

پیشیل کردنی ماف و نازادیه‌کانی رۆژنامه‌نوسان له خۆپیشاندانه‌که‌ی که‌لاردا... سه‌باح عه‌لی جاف

دوای پانزه سال له حوکمرانی و حوکمه‌تی کوردی و تیپه‌ر بونی دوو سال به‌سه‌ر نازادی عیراقدا و ئه‌نفال کردن و مائویرانی خه‌لکی گه‌رمیان، دواچار به‌هوی نه‌بونی خزمه‌ت گوزاریه‌ سه‌ره‌تایه‌کانی وه‌ک (ئاو. کاره‌با. سوتهمه‌نی) و ناعه‌داله‌تی دابه‌شکردنی ئه‌و خزمه‌ت گوزاریانه‌و چه‌ندینی تریش خه‌لکی به‌ش مه‌ینه‌تی سه‌رده‌می ئه‌نفال و حوکمرانی کورد به‌ ده‌ست پێشخه‌ری کۆمه‌لی گه‌نجی وریاو چالاک رژانه‌ سه‌ر جاده‌ بو داواکاریو مافه‌ سه‌ره‌تایه‌کانیان .

ئه‌وه‌ی من له‌م باب‌ه‌ته‌دا ده‌مه‌وی قسه‌ی له‌سه‌ر بکه‌م ئه‌و پێشیل کاریانه‌یه‌ که‌ له‌ لایه‌ن هێزه‌کانی ئاسایش و پۆلیسه‌وه‌ کرایه‌ سه‌ر رۆژنامه‌نوسان، هه‌موو لایه‌ک ده‌زانن که‌ هه‌ر له‌ سه‌ره‌تای خۆپیشاندانه‌که‌وه‌ که‌ هه‌ست به‌وه‌ ده‌کرا که‌ رۆژنامه‌نوسان ناتوانن به‌ نازادی موماره‌سه‌ی کاری رۆژنامه‌نوسه‌ی خۆیان بکه‌ن وه‌ک ئه‌وه‌ی که‌ نه‌یاند هه‌یه‌شت هه‌ندیک رۆژنامه‌نوس بچیته‌ هه‌وشه‌ی قایمقامیه‌ت و رۆژنامه‌نوسه‌ی تیدا بوو رۆلی چاو دێر و جاسوسی به‌سه‌ر رۆژنامه‌نوسان و هاوالاتی خۆپیشاندهریشه‌وه‌ ده‌بینی ئه‌مه‌یش بووه‌ مایه‌ی ئه‌وه‌ی که‌ دوو رۆژنامه‌نوس پیکدا هه‌له‌پژێن و له‌ لایه‌ن هێزه‌کانی ئاسایشه‌وه‌ یه‌ک له‌و رۆژنامه‌نوسانه‌ ببریته‌ ژووری قائیمیه‌ت .

خۆش به‌ختانه‌ له‌م خۆپیشاندانه‌دا په‌یامنیرو نی‌ردراوی هه‌یج که‌نالیکی راگه‌یاندنی بیانی و جیهانی تیدا نه‌بوو ئه‌گینا ئابروی ده‌یان ساله‌ی کورد ده‌چوو و ده‌بوینه‌ یه‌کیک له‌ حوکمه‌ته‌ نادیمکراتیه‌کان و له‌ میژوو دا باس ده‌کراین هه‌رچه‌نده‌ ئه‌و خۆپیشاندانه‌ له‌سه‌ر ئاستی دنیا قسه‌ی له‌سه‌ر کرا و تیدا هه‌ر لایه‌و به‌شیوه‌یه‌ک ئاراسته‌ی ده‌کرد به‌لام هه‌قیقه‌ت ئه‌وه‌ی که‌ کرا داوایه‌کی ره‌وای خه‌لک بوو به‌لام دزو جه‌رده‌ چهند دیمه‌نیکی خۆپیشاندانه‌که‌یان ناشرین کرد .

نازانم له‌ هه‌موو خۆپیشاندان و روو داویکدا رۆژنامه‌نوس ئه‌رک و مه‌هامی خۆی هه‌یه‌و بی لایه‌نه‌ له‌ هه‌موو روداو کرداریه‌ک که‌ روو ده‌دات و ته‌نها ئه‌رکی گه‌یاندنی روو داوه‌کانه‌ به‌شیوه‌یه‌کی راست و دروست، رۆژنامه‌نوس ده‌بیته‌ به‌رده‌وام له‌و جیگه‌یه‌ بیته‌ که‌ خه‌لکی ناتوانن تیی بچن و مه‌ترسی داره‌، ده‌بیته‌ رۆژنامه‌نوس وینه‌ی هه‌ده‌س وه‌ک خۆی بو خه‌لکی بگۆیژیته‌وه‌، به‌لام ئه‌وه‌ی له‌ خۆپیشاندانه‌که‌ی که‌لار دا به‌سه‌ر رۆژنامه‌نوسان هات به‌ ئه‌ه‌لی حزبی و حزبی ده‌سلتداریشه‌وه‌ مه‌گه‌ر با به‌ ده‌واری دوومی کردبیت .

له‌ خۆپیشاندانه‌که‌ی (9/7) دا رۆژنامه‌نوس نه‌بوو سوکایه‌تی پینه‌کریت له‌ لیدان و گرتن و تف و قسه‌ی ناشرین و گرتنی کامیرو ریکۆرده‌رو شکاندنی یاخود به‌ توندی ریگه‌ی لینه‌گیری که‌ دیمه‌نیکی وینه‌ بگریته‌ و له‌ لایه‌ن هێزه‌کانی ناو خۆوه‌ چاوی لی سور نه‌کریته‌وه‌، من بو خۆم که‌ له‌گه‌ل رۆژنامه‌نوسیکی تردا ده‌مان ویست له‌م به‌ری جاده‌که‌ بو ئه‌و به‌ر به‌ره‌ینه‌وه‌ ده‌یان جار له‌ پۆلیسیکی پله‌ دار پاراینه‌وه‌که‌ ریگه‌مان پیدات بچینه‌ سه‌ر یه‌کیک له‌ دیمه‌نه‌کان به‌لام کاکو پۆلیس پیی ده‌وتین رۆژنامه‌نوسی چی؟ ئه‌مپۆ قه‌وماوه‌و ئیوه‌یش جاسوسی به‌ سه‌رمانه‌وه‌ ده‌کهن، ئه‌و روداوانه‌و چه‌ندانی تریش زور ئاساییه‌ چونکه‌ پیشه‌ی رۆژنامه‌نوس وایه‌ و ده‌بیته‌ وای لیبکریته‌ و هێزه‌کانی ناوخۆیش هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی لیده‌زانن و هه‌یج هۆشیاریه‌کیان نیه‌ گه‌ر نا بو نه‌یاند هه‌یه‌شت به‌ نازادی کاری رۆژنامه‌نوسی بکریته‌ .

له خوڤيشاندا نه کهدا نمونهی چهند روژنامه نوسێک دههينينه وه که سوکایهتی پیکراوه بهم شیوهیه:

په یامنیڤی هاوالاتی هه ره له سه ره تا وه ریگه ی پینه درا بجیته هه وشه ی قائیم قامیه ته وه ئه وه بوو له گه ل په یامنیڤی کوردستانی نوی دا بوو به شه ریان . .

په یامنیڤی رادیوی ته وار و روژنامه ژبان ه وه قه میسه که ی له به ردا درا سوکایه تی پیکرا . .
په یامنیڤی با سه ره بو ما وه ی چاره کیگ له لایه ن ئاسایشه وه گیراو که ره سه ته روژنامه وانیه کانی لیژه وت کرا . .

نیڤردا وی تایبه تی راگه یان دن ی مه لبه ند ی یه کی تی تا خوا هه ز بکات له لایه ن ئاسایش و پۆلیسه وه لیی درا . .

- جاریکی تر په یامنیڤی هاوالاتی له لایه ن ئاسایشه وه گیراو که ره سه ته کانی راگه یان دن ی که له جانتا که ی دا بوو برا . .

- په یامنیڤی (ئاینده TV) سوکایه تی پیکرا . .

- کامیڤرمانی ته له فیزیونی ئازادی له که لار له ترسان کاسی تی ته سویره که ی گوڤی و شار دیه وه . .

- روژنامه نوسێک که بو رادیوی نه وا راسته وخو قسه ی ده کردگه ر هاوالاتیه کی پیاو خوا نه بوایه له لایه ن هیژه کانی ناو خو وه هیڤش ده کرایه سه ری . .

- په یامنیڤی یه کگرتوو کامیڤرا که ی برا . .

ئه وه ی سه ره وه چه ند نمونه یه که بوو له و نمونه ی که من بو خو م به چاوانی خو م دیمه و ره نگه ئه وه ی که من نه م دیبیت چه ندانی تر روی دابیت ئه وه جگه له وه ی که به به رده وامی ریگه له وانه هه مویان ده گیراو سوکایه تیان پیده کرا . .

من وه ک روژنامه نوسێک که له و خوڤيشاندا نه دا کاری په یامنیڤی ده کرد هه ستم به غرور کرد چونکه ئه وه ی له یاسای په رله مانی کوردستان و سه ندیکای روژنامه نوساندا هاتوه و وه زاره تی ناوخو ئیدیعی بو ده کات هیچی وانه بوو ئه مه له کاتیگدا چه ندین روژنامه نوس چه ندین به ردی خوڤيشانده رانی خوارد و جاریکی تریش له لایه ن خوڤيشانده رانی شه وه هه مان موعاناتمان هه بوو . .

داواکارم له وه زاره تی ناوخو هوشیاری ته واو بداته هیژه کانی خو ی بو ئه وه ی به و شیوه ییه مامه له له گه ل روژنامه نوساندا نه که ن و چیتر خه لکی شوان و که م ئه زمون و میڤد منال له هیژه کانی دا نه مه زینیت، سه ندیکای روژنامه نوسانیش به توندی پشیل کاری و ئازادیه کانی روژنامه نوسان مه حکوم بکات و سنور داری بکات و ده نگی راسته قینه ی روژنامه نوسان بیت و هاوالاتیانیش بو داواکاری و به ده ست هیئانی مافه کانیان هیمنانه تر بینه سه ر جاده و دیمکراسیانه تر خوڤيشان دان بکه ن .

sabah ali83@yahoo.com